

Mời các bạn cùng tham khảo Văn mẫu **Thuyết minh về Hồ Gươm** lớp 8 được chúng tôi chọn lọc và giới thiệu ngay dưới đây nhằm giúp các em học sinh mở rộng vốn từ và tham khảo thêm các ý tưởng cho bài viết của mình.

Dàn ý thuyết minh về Hồ Gươm chi tiết nhất

1. Mở bài

- Hồ Gươm là một lăng hoa đẹp trong lòng thành phố Hà Nội.
- Nhắc đến Hà Nội không thể không nói đến Hồ Gươm.

2. Thân bài

* Vị trí của Hồ Gươm:

Đường phố: phía bắc và đông là phố Đinh Tiên Hoàng. Phía Nam là phố Hàng Khay. Phía tây là Phố Lê Thái Tổ.

* *Lịch sử Hồ Gươm.*

- Truyền thuyết Hồ Gươm.
- Những tên gọi khác nhau của hồ qua các thời kì lịch sử.

* *Các di tích lịch sử*

- Đền Ngọc Sơn và cầu Thê Húc.
- Đài Nghiên, tháp Bút.
- Tháp Rùa.
- Tháp Hòa Phong.

* *Cảnh quan xung quanh hồ*

- Cây và hoa.
- Con đường ven hồ.
- Những công trình kiến trúc: bưu điện trung tâm, tòa nhà Ủy ban nhân dân thành phố, tòa soạn báo Nhân Dân, tòa soạn báo Hà Nội mới,...

* *Cụ rùa Hồ Gươm.*

* *Hồ Gươm với những sinh hoạt văn hóa của người Hà Nội:*

- Đón giao thừa ở Hồ Gươm.

- Những ngày lễ.
- Những hoạt động thể thao; đua xe đạp giải báo Hà Nội mới...

* Hồ Gươm trong thơ ca, nhạc họa...

3. Kết bài:

Niềm tự hào về Hồ Gươm và tương lai của Hồ Gươm.

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 1 ngắn gọn

Hà Nội! Không chỉ là thủ đô của nước Việt Nam. Không chỉ là trung tâm chính trị của nước nhà. Nó là một địa danh lịch sử gắn với nhiều đau thương mất mát của chiến tranh, gắn với những mốc son không thể xóa nhòa. Nói đến Hà Nội, người dân Hà Nội, luôn có những hình ảnh đẹp đẽ trong mắt mỗi người dân Việt Nam. Những địa danh, những hình ảnh, những địa điểm tại đất Thăng Long ai ai cũng muốn tham quan, được đi đến. Trong đó có Hồ Gươm.

Hồ Gươm không chỉ là danh lam thắng cảnh đẹp của Hà Nội, nó còn là di tích lịch sử của nước ta. Trước hết, Hồ Gươm được gắn với truyền thuyết Lê Lợi và khởi nghĩa Lam Sơn cùng thần kim quy đã giúp nước ta thoát khỏi ách đô hộ của giặc Minh xâm lược. Sự tích trả gươm rùa thân của Lê Lợi đã làm nên cái tên "Hồ Gươm" hay "Hồ Hoàn Kiếm" ngày nay thay cho tên "Hồ Lục Thủy" ngày xưa. Trên hồ có hai hòn đảo: đảo Ngọc và đảo Rùa. Đầu thế kỷ 19, người ta dựng một ngôi chùa trên đảo Ngọc gọi là chùa Ngọc Sơn. Ít lâu sau chùa không thờ Phật mà thờ thánh Văn Xương và Trần Hưng Đạo nên đổi tên thành Đền Ngọc Sơn. Năm 1864, trên gò Ngọc bội đổi diện với đảo Ngọc, Tháp Bút được xây dựng.

Hồ Gươm là hồ nước ngọt tự nhiên của Hà Nội. Với diện tích 12 ha, nước hồ quanh năm xanh ngắt. Hồ có vị trí kết nối giữa khu phố cổ gồm các phố: Hàng Ngang, Hàng Đào, Cầu Gỗ... với các khu phố Tây do người Pháp quy hoạch như: Tràng Thi, Bảo Khánh, Nhà Thờ, Đinh Tiên Hoàng, Tràng Tiền, Hàng Khay, Bà Triệu... Đến thăm Hồ Gươm, không thể không thấy hình ảnh tượng trưng của nó. Đó là tháp Rùa. Tháp Rùa được xây dựng nằm ở trung tâm hồ chịu ảnh hưởng của đặc trưng kiến trúc Pháp. Tháp hình chữ nhật, có bốn tầng. Kiến trúc từng tầng khá giống nhau. Các mặt được xây dựng đều có cửa uốn thon gọn. Tháp Rùa được coi là kiến trúc có tính chất lịch sử và thiêng liêng đối với không chỉ người dân Hà Nội mà còn là cả con người Việt Nam. Đặc biệt, đến với Hồ Gươm thì hầu như ai cũng dành chút thời gian để bước chân lên chiếc cầu Thê Húc màu son dẫn vào đền Ngọc Sơn. Sự kết hợp giữa đền Ngọc Sơn và hồ Hoàn Kiếm đã tạo thành một tổng thể kiến trúc Thiên - Nhân hợp nhất tạo vẻ đẹp cổ kính hài hòa cho đền và hồ, gọi

nên những cảm giác chan hòa giữa con người và thiên nhiên. Ngoài ra, Hồ Gươm còn gắn liền với các địa danh khác như Tháp Bút, Đài Nghiên, Đèn thờ vua Lê... Hồ Gươm đã cùng với thời gian trải qua biết bao thăng trầm của lịch sử. Biết bao đời vua trị vì đã đến đây để thực hiện những nghi thức long trọng. Cũng bởi giá trị lịch sử của nó đối với Hà Nội và cả đất nước Việt Nam, mà Hồ Gươm đã trở thành điểm đến của biết bao du khách trong và ngoài nước mỗi khi đặt chân đến Thủ đô. Không ai có thể phủ nhận giá trị kiến trúc cũng như giá trị lịch sử của Hồ Gươm.

Đối với người dân Hà Nội, Hồ Gươm không chỉ là điểm đến dừng chân, ngắm cảnh hữu tình hay hóng gió. Hồ Gươm đã cùng với người dân Hà Nội trải qua biết bao thời kỳ đổi thay, chuyển mình của đất nước. Nó mang một giá trị tinh thần hết sức to lớn đối với người dân Hà Nội. Nó như một người bạn, một người tri kỉ, một chứng nhân lịch sử quan trọng của người dân Hà Nội. Cũng giống như cầu Long Biên hay bất kỳ một địa danh nào khác của Hà Nội, Hồ Gươm là dấu ấn riêng của Hà Nội mỗi khi nhớ về. Không chỉ bởi lẽ đó, Hồ Gươm còn có một vị trí địa lý hết sức quan trọng đối với Hà Nội. Nằm ở trung tâm Hà Nội lại nối các khu phố quan trọng với nhau đã khiến cho Hồ Gươm càng trở nên quan trọng đối với đất Thủ đô phần hoa rục rỡ này. Bởi vậy mà các sự kiện quan trọng của đất nước thường được tổ chức và diễn ra tại đây. Chưa hết, do nước hồ trong xanh tạo một cảm giác nhẹ nhàng, thoải mái mỗi khi hè đến. Ai cũng biết cái nóng của Hà Nội. Nhưng khi dừng chân ở bờ hồ Hoàn Kiếm, mọi cái nắng không thể làm voi đi sự mát mẻ cũng như thoải mái nơi đây. Đây cũng là lí do vì sao, mỗi khi mùa hè đến, xung quanh Hồ Gươm thường rất đông người. Ngày nay, Hồ Gươm còn là điểm đến lí tưởng của các bạn trẻ đặc biệt là sinh viên. Bởi lẽ, ở đây tập trung rất nhiều du khách nước ngoài. Chính vì thế, các bạn sinh viên năng động ngày nay thường đến đây để nâng cao khả năng giao tiếp với người nước ngoài của bản thân mình.

Tóm lại, Hồ Gươm vừa là danh lam thắng cảnh, vừa là di tích lịch sử, vừa là dấu ấn là tri kỉ của Hà Nội, người Hà Nội. Hơn hết, Hồ Gươm còn là địa điểm du lịch, nơi nghỉ ngơi vui chơi học tập của mọi người. Hãy đến với Hồ Gươm, bạn sẽ cảm nhận được tất cả những gì mà tôi nói. Hồ Gươm - một địa điểm tuyệt vời giữa lòng Hà Nội.

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 2 chọn lọc hay nhất

Đất nước ta được thiên nhiên ưu đãi có rất nhiều danh lam thắng cảnh đẹp, ở mỗi vùng miền mỗi tỉnh đều có những danh lam nổi tiếng và mang những nét đặc trưng riêng, một trong những danh lam thắng cảnh đẹp của nước ta là Hồ Gươm, bất kì ai đến thành phố Hà Nội du lịch đều không thể bỏ qua Hồ Gươm, Hồ Gươm không chỉ đẹp bởi cảnh vật, có mực nước hồ xanh biếc, bóng liễu thướt tha mà Hồ Gươm

còn gắn liền lịch sử đấu tranh anh hùng bất khuất của nhân dân ta, là một danh lam thắng cảnh tự hào của người Hà Nội.

Điểm đặc biệt của Hồ Gươm ngoài là danh lam thắng cảnh đẹp Hồ Gươm còn là di tích lịch sử của đất nước ta, truyền thuyết kể rằng thời giặc Minh đô hộ nước ta, chúng rất hung ác, gây ra nhiều tội ác với nhân dân ta, làm cho nhân dân sống trong cảnh khổ cực, Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa ở Lam Sơn, cuộc khởi nghĩa ban đầu lực lượng mỏng, yếu thế nên thường bị thua, Đức Long Quân đã quyết định cho nghĩa quân mượn thanh gươm thần để đánh giặc, và từ lúc có gươm thần, Lê Lợi và khởi nghĩa Lam Sơn đánh đâu thắng tới đó, đánh tan quân xâm lược, giúp nước ta thoát khỏi ách đô hộ của giặc Minh, một năm sau Lê Lợi trả lại gươm thần cho Thần Kim Quy, từ đó hồ Tả Vọng được đổi tên là Hồ Gươm hay hồ Hoàn Kiếm.

Có hai hòn đảo trên hồ là đảo Ngọc và đảo Rùa, đầu thế kỷ 19 người ta đã cho xây dựng một ngôi chùa trên đảo Ngọc, và gọi là Chùa Ngọc Sơn, không lâu sau đó Chùa Ngọc Sơn không thờ Phật nữa mà chuyển sang thờ thánh Văn Xương và Trần Văn Đạo nên đổi tên là Đền Ngọc Sơn, năm 1864 Tháp Bút được xây dựng trên gò Ngọc Bội đối diện với Đảo Ngọc.

Chúng ta sẽ được tận hưởng những không gian cảnh vật thiên nhiên tuyệt đẹp, trong Hồ Gươm có cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn, cầu có một đoạn ngắn, cong cong trông rất đẹp và là lối duy nhất để du khách có thể vào đền Ngọc Sơn.

Quanh hồ Hoàn Kiếm những cảnh vật xung quanh cũng rất đẹp, rặng liễu màu xanh rủ xuống hồ, quanh hồ có những ghé đá để du khách ngồi nghỉ ngơi, tiếng chim hót líu lo, mặt hồ xanh biếc, cảnh vật thật đẹp, không chỉ đắm chìm trong không khí hơi thở của lịch sử mà thiên nhiên quanh hồ cũng rất đẹp.

Đến Hồ Gươm ta thấy còn thấy những bà lão đưa trẻ ngồi ghé đá nghỉ ngơi, những cặp tình nhân tay trong tay đi dạo phố, những cô bật nhạc tập thể dục... họ đều tận hưởng cảnh đẹp của Gươm theo cách riêng của họ, những hoạt động đó làm cho Hồ Gươm trở lên tấp nập sinh động hơn.

Hồ Gươm không chỉ mang những nét đẹp cổ kính mà còn mang nét đẹp hiện đại, là danh lam thắng cảnh đẹp của đất nước ta, trải qua bao chặng đường phát triển của đất nước Hồ Gươm vẫn đẹp và trở thành điểm du lịch hấp dẫn đối với các du khách trong và ngoài nước

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 3 ngắn gọn

Nói đến Thủ đô Hà Nội thân yêu của chúng ta, có thể nhắc đến Chùa Một Cột - dáng sen vươn lên từ bùn lầy nghìn năm Bắc thuộc - tiêu biểu cho ý thức tự cường của dân tộc. Hay Khuê Văn Các - viên ngọc minh châu kết tinh của một nền khoa học ngàn đời. Nhưng chúng ta vẫn nghe nhắc đến Hồ Gươm nhiều hơn cả. Nằm trong lòng Hà Nội, thành phố ngàn năm văn hiến, thành phố vì hòa bình, nơi đây có Tháp Rùa tượng trưng cho khát vọng hòa bình. Đài Nghiên, Tháp Bút nhắc đến nền văn vật lâu đời. Chỉ với ba biểu tượng đó, hồ Hoàn Kiếm đã xứng đáng là trái tim của Thủ đô rồi!

Hồ Gươm không chỉ là thắng cảnh tô điểm thêm vẻ xinh tươi, duyên dáng cho Thủ đô, mà còn là một trong những dấu ấn tiêu biểu của lịch sử ngàn năm văn hiến đất kinh kì Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội. Để đến tham quan Hồ Gươm, chúng ta có thể đi từ nhiều con đường khác nhau như Hàng Bài, Tràng Thi, Hàng Khay hay các khu phố cổ. Hồ Gươm nằm ở trung tâm quận Hoàn Kiếm, là nơi kết nối giữa các phố cổ với khu phố Tây do người Pháp quy hoạch lại cách đây hơn một thế kỉ. Chắc hẳn chúng ta đều biết Hồ Gươm chính là một dòng chảy còn sót lại của sông Hồng. Cách đây hàng trăm năm về trước, Hồ Gươm ăn thông với sông Hồng, là một nhánh nhận nước của sông Hồng, chạy dài qua các phố Hàng Đào, Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt, Hàng Chuối,.. Từ thế kỉ XIX, khi nước ta đang bị thực dân Pháp cai trị, do sông Hồng đổi dòng nên Hồ Gươm chỉ còn là một sông nhỏ chạy qua Hàm Cá Mập (bến tàu điện một thời). Vì thế, để qua sông, người Pháp đã bắc một chiếc cầu bằng gỗ và dần dần san đất. Và ngày nay, nơi đó chính là phố Cầu Gỗ mà ai cũng biết.

Từ xưa đến nay, Hồ Gươm đã trải qua lịch sử với bao nhiêu tên gọi khác nhau. Cách đây khoảng sáu thế kỉ, Hồ Gươm gồm hai phần chạy dài từ phố Hàng Đào, qua Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt, rồi tới phố Hàng Chuối. Nước hồ quanh năm xanh biếc nên trước kia Hồ Gươm được gọi là Hồ Lục Thủy. Sau đó là cái tên Tả Vọng để phân biệt với Hữu Vọng. Sau khi các triều đại chọn Thăng Long làm kinh đô, hồ còn được dùng làm nơi tập luyện của thủy quân. Tương truyền vào thế kỉ XV, hồ được đổi tên thành hồ Hoàn Kiếm, gắn liền với truyền thuyết trả gươm thần cho Rùa Vàng, ghi lại thắng lợi của cuộc chiến đấu chống giặc Minh xâm lược dưới sự lãnh đạo của Lê Lợi (1427). Truyền thuyết kể rằng khi Lê Lợi khởi nghĩa ở Lam Sơn (Thanh Hóa) có một người đánh cá là Lê Thận (sau khi gia nhập nghĩa quân Lam Sơn) đã kéo được một lưỡi gươm, sau đó Lê Lợi lại nhặt được chuôi gươm ở trên cây, khi ghép chuôi gươm và lưỡi gươm lại thành thanh gươm, đặt tên là "Thuận Thiên" có nghĩa là "thuận theo ý trời". Gươm báu đã theo Lê Lợi trong suốt thời gian kháng chiến chống giặc Minh. Khi lên ngôi về đóng đô ở Thăng Long, trong một lần nhà vua đi chơi thuyền ở hồ Lục Thủy, bỗng một con

rùa xuất hiện, nổi lên khỏi mặt nước. Lê Thái Tổ rút gươm khỏi vỏ, giơ gươm ra thì gươm bay về phía con rùa. Rùa ngậm gươm lặn xuống đáy hồ. Chắc hẳn ai cũng biết hồi tháng 5 âm lịch 2010, khi Hà Nội kỉ niệm 583 năm vua Lê chiến thắng giặc Minh, chúng ta đã được chứng kiến hình ảnh Cự Rùa bò lên mặt nước... Tất cả mọi người đều ngỡ ngàng và càng tin hơn vào sự linh thiêng của Hồ Gươm - viên ngọc xanh giữa lòng Thủ đô này...

Hồ Gươm rất đặc biệt. Nó có một màu sắc riêng, khác hẳn các hồ khác. Hồ Gươm xưa kia trong lắm, đẹp lắm, có màu nước xanh biêng biếc... Các bạn có biết màu xanh ấy là do đâu không? Trong lớp bùn của Hồ Gươm, có sự sinh sống của một loài tảo. Nhờ sự quang hợp của loài tảo đó mà Hồ Gươm có màu xanh như vậy! Đã có lần, các nhà khoa học đã thử lấy thứ tảo ấy đem đi nơi khác trồng nhưng chúng không sống được! Phải chăng Hồ Gươm có một điều đặc biệt khác?... Nhưng bây giờ, màu xanh trong trẻo ấy đã bị ô nhiễm mà nguyên nhân chính là do con người gây ra. Chính những người dân không ý thức, vứt rác bừa bãi xuống hồ và Nhà nước không có biện pháp làm sạch hồ thường xuyên nên đã làm cho nước hồ đục hơn và bên bờ hồ vương vãi những túi rác mà người dân đã vứt xuống. Điều đó sẽ dẫn đến hậu quả gì? Trước hết, Hồ Gươm đã không còn đẹp như trước nữa mà đã mất đi vẻ tự nhiên của nó. Và hậu quả thứ hai là Cự Rùa đã bị tổn thương vì môi trường quá bẩn. Ngày trước, Cự Rùa chỉ nổi lên vào những dịp lễ, còn thời gian gần đây, Cự Rùa nổi lên rất thường xuyên và mọi người đã nhìn thấy những vết thương trên thân Cự Rùa. Có lẽ nào những người vứt rác xuống hồ không thể hiểu được những điều này? Và vài ba năm trước, việc làm sạch Hồ Gươm đã bắt đầu được chú trọng. Tất cả chúng ta đều đã nhận thấy một điều rằng, mặc dù Nhà nước và Chính phủ đã đưa ra những biện pháp để giải quyết vấn đề này nhưng thực sự là nước hồ ngày càng bẩn thêm. Vì vậy, điều quan trọng vẫn là ý thức của người dân, chúng ta phải giữ gìn hồ sạch sẽ để không làm mất đi vẻ đẹp của Hồ Gươm nói riêng và vẻ đẹp của Thủ đô Hà Nội và hình ảnh tốt đẹp của con người Việt Nam nói chung.

Ở Hồ Gươm, chúng ta có thể dễ dàng nhìn thấy Đài Nghiên và Tháp Bút được danh sĩ Nguyễn Văn Siêu cho xây dựng vào năm 1864. Thân tháp có khắc ba chữ "Tả Thanh Thiên" nghĩa là "Viết lên trời xanh", ngày nay thường gọi đó là Tháp Bút. Tiếp đến là một cửa cuốn được gọi là Đài Nghiên, trên đó có đặt một cái nghiên mực bằng đá hình nửa quả đào bỗ đôi theo chiều dọc, ba chân kê nghiên là hình tượng ba con ếch. Sở dĩ có ba con ếch đội là bởi vì nhà thơ Nguyễn Văn Siêu muốn nhắc chúng ta đừng kiêu căng rồi dẫn đến hậu quả khó lường như trong truyện ngụ ngôn Ếch ngồi đáy giếng và Nguyễn Văn Siêu cũng muốn viết lên trời xanh khát vọng hòa bình, truyền thống hiếu học của dân tộc Việt Nam. Có một điểm đặc biệt giữa Tháp Bút và Đài Nghiên. Đó là vào những buổi trưa hè, nhìn từ cổng ngoài đi vào có hai bức tường đứng hai bên, cả hai bức tường cao quý ấy đều

khắc tên những người đỗ đạt, khiến cho các sĩ tử đi qua đều cố gắng học hành. Đi tiếp vào trong ta sẽ thấy cầu Thê Húc. Cầu Thê Húc được làm bằng gỗ rất thô sơ và được sơn màu đỏ. Cầu được thiết kế cong cong và uốn lượn như hình con tôm. Cầu Thê Húc hướng về phía Đông, phía mặt trời mọc để đón được toàn vẹn nguồn dưỡng khí và những tia nắng đầu tiên. Với ý nghĩa ấy, cây cầu mang màu đỏ - màu của sự sống, màu của hạnh phúc, của sự cao quý, của ước vọng truyền đời từ thời cổ đại đến ngày nay - cây cầu Thê Húc - đó chính là biểu tượng của thần Mặt Trời! Tên của cây cầu có nghĩa là "nơi đậu ánh sáng Mặt Trời buổi sáng sớm". Đi sâu vào trong, chúng ta sẽ đến với đền Ngọc Sơn linh thiêng. Ngôi đền được xây dựng trên đảo Ngọc. Cả khu đền được lợp ngói đỏ trông tươi tắn với hình ảnh cong cong trạm trổ tinh tế. Đền thờ Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn, Văn Xương Đế Quân - vị thánh trụ trì việc văn chương khoa cử. Ngoài hiên có tủ kính với Cụ Rùa được đặt bên trong khi các nhà khoa học vớt lên vào những thập niên sáu mươi của thế kỉ XX. Cụ Rùa có tuổi thọ khoảng 500 - 600 tuổi. Không chỉ có một Cụ Rùa mà dưới Hồ Gươm còn có vài Cụ Rùa khác.

Hồ Gươm được du khách coi là một danh lam thắng cảnh. Quanh hồ là những loài cây trồng lộng lẫy như: cây phượng, cây bằng lăng, cây liễu sù. Ngoài ra còn có nhiều loài hoa được trồng và được ghép thành hình chữ ở bên bờ hồ. Ngày nay, chúng ta đều thấy rất nhiều du khách nước ngoài cũng như trong nước và người dân Hà Nội đi dạo quanh hồ. Họ chụp ảnh, họ bàn tán và họ cũng cảm thấy thanh thản... Chắc chắn là như vậy!... Bên Hồ Gươm không chỉ có du khách đi dạo, chúng ta còn thấy cả các cụ già ngồi chơi cờ, còn các bác, các cô thì tập thể dục cho cơ thể săn chắc, khỏe mạnh. Những đứa trẻ cũng thường ra bờ hồ đùa nghịch, vui chơi tận hưởng không khí thoáng mát. Từ Hồ Gươm, chúng ta cũng có thể nhìn được những địa điểm nổi tiếng của Hà Nội như Tượng đài Lý Thái Tổ, Bưu điện Hà Nội với đồng hồ cổ kính được đặt ở trên nóc hay những khu phố cổ,... Như vậy, chúng ta có thể thấy được Hồ Gươm đẹp thế nào, phong phú về màu sắc thế nào...

*Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ,
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn,
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa mòn,
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?*

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 4 chi tiết nhất

*Mặt Hồ Gươm vẫn lung linh mây trời,
Càng tỏa ngát hương thơm hoa thủ đô...*

Đó là những câu hát ngân nga tràn niềm tự hào về một thắng cảnh nằm ở trung tâm thủ đô Hà Nội - Hồ Gươm.

Cách đây khoảng 6 thế kỷ, hồ Gươm gồm hai phần chạy dài từ phố Hàng Đào, qua Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt tới phố Hàng Chuối, thông với sông Hồng. Nước hồ quanh năm xanh biếc nên hồ Gươm cũng được gọi là hồ Lục Thủy.

Tương truyền vào thế kỷ 15 hồ được đổi tên thành hồ Hoàn Kiếm, gắn liền với truyền thuyết trả gươm thần cho Rùa Vàng, ghi lại thắng lợi của cuộc chiến đấu 10 năm của nhân dân Việt Nam chống lại quân Minh (1417 - 1427) dưới sự lãnh đạo của Lê Lợi. Truyền thuyết kể rằng khi Lê Lợi khởi nghĩa ở Lam Sơn (Thanh Hóa) có mò được một lưỡi gươm, sau đó lại nhặt được một cái chuôi. Gươm báu này đã theo Lê Lợi trong suốt thời gian kháng chiến chống giặc Minh. Khi lên ngôi và đóng đô ở Thăng Long, trong một lần nhà vua đi chơi thuyền trên hồ Lục Thủy, bỗng một con rùa xuất hiện. Lê Thái Tổ rút gươm khỏi vỏ, giờ gươm ra thì gươm bay về phía con rùa. Rùa ngậm gươm lặn xuống đáy hồ, và từ đó hồ Lục Thủy có tên gọi mới là hồ Hoàn Kiếm (trả gươm) hay hồ Gươm.

Cũng vào thời Lê, hồ còn được dùng làm nơi tập luyện của thủy quân nên có lúc được gọi là hồ Thủy Quân.

Trên hồ có hai hòn đảo: Đảo Ngọc và Đảo Rùa. Cuối thế kỷ 16, nhà Trịnh dựng phủ Chúa ở phường Báo Thiên (nay là Nhà Thờ Lớn) và ở chỗ phố Thợ Nhuộm gần hồ nên đặt tên cho hai phần hồ là Hữu Vọng và Tả Vọng. Sau đó Trịnh Doanh cho đắp ở bờ hồ, chỗ đối diện với đảo Ngọc, một gò đất có tên là gò Ngọc Bội, còn trên đảo Rùa thì cho dựng dinh Tả Vọng. Khi Trịnh suy, Lê Chiêu Thống cho đốt phá tất cả những gì do họ Trịnh dựng lên. Đến đầu thế kỷ 19, người ta dựng một ngôi chùa trên đảo Ngọc gọi là chùa Ngọc Sơn. Ít lâu sau chùa này không thờ Phật mà thờ thánh Văn Xương và Trần Hưng Đạo, do đó đổi chùa thành đền, tức đền Ngọc Sơn ngày nay. Năm 1864, nhà nho Nguyễn Văn Siêu đã đứng ra sửa sang lại cảnh đền. Trên gò Ngọc Bội ông cho xây một ngọn tháp hình bút. Đó là tháp Bút ngày nay.

Tuy không phải là hồ lớn nhất trong thủ đô, song hồ Hoàn Kiếm đã gắn liền với cuộc sống và tâm tư của nhiều người. Hồ nằm ở trung tâm một quận với những khu phố cổ chật hẹp, đã mở ra một khoảng không đủ rộng cho những sinh hoạt văn hóa bản địa. Hồ có nhiều cảnh đẹp. Và hơn thế, hồ gắn với huyền sử, là biểu tượng khát khao hòa bình (trả gươm cầm bút), đức văn tài võ trị của dân tộc (thanh kiếm thiêng nơi đáy hồ và tháp bút viết lên trời xanh). Do vậy, nhiều văn nghệ sĩ đã lấy hình ảnh Hồ Gươm làm nền tảng cho các tác phẩm của mình.

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 5 tuyển chọn ý nghĩa nhất

Mỗi lần về thăm thủ đô Hà Nội, tôi lại muốn đến ngắm nhìn hồ Gươm trước tiên, nó đã tồn tại ở đây hàng mấy trăm năm, nhuốm đủ bụi của thời gian và dòng chảy lịch sử với biết bao đổi dời. Nhưng mặt hồ ấy vẫn thế, sáng trong như một chiếc gương ngọc, nằm tĩnh lặng với vẻ đẹp cô kính, ngay giữa lòng thủ đô ồn ào, náo nhiệt.

Hồ Gươm là hay còn gọi là Hồ Hoàn Kiếm là một hồ nước ngọt tự nhiên, thuộc địa phận quận Hoàn Kiếm, Hà Nội. Hồ có diện tích khoảng 12 héc ta, khá nông, độ sâu trung bình khoảng từ 1 đến 1,4 mét, chiều dài bờ hồ ước tính khoảng 1750 mét. Về địa lý, hồ Gươm có nguồn gốc từ một phân lưu của dòng sông Hồng, sau phình to ra và đọng lại ở khu vực trung của thủ đô và hình thành nên hồ như ngày nay. Đây là điểm liên kết giữa các khu phố cổ bao gồm các phố Hàng Ngang, Hàng Đào, Cầu Gỗ,... với các khu phố Bảo Khánh, Nhà Thờ, Hàng Bài, Tràng Tiền, do thực dân Pháp quy hoạch từ hàng trăm năm trước.

Hồ Gươm có rất nhiều tên gọi khác nhau, trước kia hồ có tên gọi là hồ Lục Thủy, bởi màu nước xanh như ngọc, tuyệt đẹp. Vào thời vua Lê – chúa Trịnh thì hồ dùng để duyệt quân, luyện binh nên còn có tên gọi là hồ Thủy Quân, hồ Tả Vọng, Hữu Vọng. Tên gọi Hoàn Kiếm bắt đầu xuất hiện vào đầu thế kỷ 15, gắn liền với truyền thuyết vua Lê Lợi trả gươm báu cho Rùa Thần. Chuyện xưa kể rằng, trong một lần dạo chơi trên thuyền rồng ở giữa hồ Gươm, bỗng từ đâu xuất hiện một con Rùa lớn, đòi nhà vua hoàn trả lại thanh gươm mà Long Vương đã cho mượn để dẹp tan giặc Minh thuở trước. Lê Lợi bèn rút gươm ra trả, rùa ngậm lấy gươm rồi lặn mất, từ đó hồ còn có tên gọi khác là Hồ Hoàn Kiếm.

Trên hồ còn có rất nhiều các di tích lịch sử, đầu tiên phải kể đến Tháp Rùa, là biểu tượng của hồ Gươm, mà ai đến tham quan cũng muốn ghé chân một lần. Tháp Rùa nằm trên một mỏm đất nổi lên giữa hồ, được xây dựng theo phong cách kiến trúc Pháp, khởi công vào khoảng năm 1884, đến năm 1886 thì hoàn thành. Với lối thiết kế độc đáo, tòa tháp cao bốn tầng tạo nên một cảnh quan đặc sắc ngay giữa lòng hồ, cô tịch, lặng lẽ lại phủ kín rêu phong, chứng minh sự tồn tại vững bền của nó qua bao năm tháng, là nhân chứng lịch sử đắt giá.

Hướng mắt sang phía Bắc là đền Ngọc Sơn, trước đây vốn có tên gọi là Tượng Nhĩ nhưng sang đến thời Trần thì được đổi lại. Đền chủ thờ vị thần Văn Xương chuyên cai quản việc khoa cử và Trần Hưng Đạo. Ngay phía trước đền là cây cầu Thê Húc uốn cong, với lớp sơn son đỏ rực rỡ dưới ánh mặt trời, được danh sĩ Nguyễn Văn Siêu cho xây dựng vào năm 1886, tên cầu có ý nghĩa là “nơi đậu ánh sáng mặt trời vào buổi sáng sớm”. Sự kết hợp độc đáo của đền Ngọc Sơn và hồ Hoàn Kiếm đã

đem lại vẻ đẹp chan hòa, đậm chất cổ kính, hòa hợp giữa con người và thiên nhiên tươi đẹp.

Quay sang nhìn về hướng Đông Bắc ta thấy Tháp Bút đang sừng sững đứng, như muốn vẽ vài nét bút lên nền trời xanh thẳm. Tháp gồm có 5 tầng, đỉnh tháp là hình ngọn bút đang chỉ lên trời, phần thân bút được chạm khắc ba chữ lớn “Tả Thanh Thiên”. Đi liền với Tháp Bút chính là Đài Nghiên, hai công trình kiến trúc độc đáo này đều được xây dựng vào năm 1865, tạo nên một vẻ đẹp hài hòa lại đậm chất nhân văn, thể hiện tinh thần hiếu học của nhân dân Việt Nam ta.

Ngoài những công trình kiến trúc lịch sử đã kể trên hồ Gươm còn gắn với các công trình kiến trúc khác như: Tháp Hòa Phong ở hướng Đông, hay đền Bà Kiệu ở hướng Đông Bắc (thờ ba vị nữ thần là Liễu Hạnh công chúa, Đệ nhị Ngọc nữ và Đệ tam Ngọc nữ), Thủy Tạ và đền thờ vua Lê,...

Hệ sinh thái của hồ không có gì đặc biệt, nhưng đáng nhắc đến nhất là Rùa Hồ Gươm, ban đầu có tất cả bốn con, tuy nhiên đều đã qua đời hết, con rùa cuối cùng vào năm 2011, được đưa lên để chạy chữa những vết thương lở loét khắp người, nhưng đến đầu năm 2016 thì “cụ Rùa” cuối cùng cũng lìa đời. Đây đều là hệ quả của việc một số bộ phận người dân vô ý thức, xả rác xuống lòng hồ làm ô nhiễm nguồn nước, cộng với nạn săn bắt trộm Rùa.

Hồ Gươm có một ý nghĩa vô cùng quan trọng với người dân thủ đô, nơi đây không chỉ là nơi thưởng thức phong cảnh hữu tình mà còn là di tích đã chứng kiến biết bao sự kiện lịch sử đổi dời vận mệnh của dân tộc. Hồ mang một giá trị văn hóa tinh thần vô cùng to lớn, in hằn trong ký ức của người dân Hà Nội, nhắc đến Hà Nội ai cũng nhớ đến Hồ Gươm yên bình với Tháp Rùa, đền Ngọc Sơn đậm nét cổ kính. Chẳng thế mà người ta lại ví rằng hồ Gươm là trái tim xinh đẹp của thủ đô Hà Nội. Hiện nay hồ Gươm đã trở thành một địa điểm du lịch hấp dẫn ngay giữa lòng Hà Nội, thu hút rất nhiều khách du lịch đến tham quan, xung quanh bờ hồ cũng là nơi dạo mát lý tưởng cho các thế hệ từ già đến trẻ.

Tuy không phải là hồ lớn duy nhất ở thủ đô nhưng với những nét đặc trưng về lịch sử và vẻ đẹp cổ điển nhuộm màu thời gian, hồ Hoàn Kiếm đã trở thành nguồn cảm hứng bất tận trong thi ca và nhạc họa. Hồ Gươm vừa là di tích lịch sử vừa là danh lam thắng cảnh có giá trị và ý nghĩa tinh thần to lớn đối với mỗi một người dân Hà Nội, là điểm nhấn bình lặng giữa thủ đô ồn ào, vội vã. Nếu bạn có cơ hội hãy một lần đến với Hà Nội, đến với hồ Gươm để được tự mình cảm nhận hết vẻ đẹp độc đáo, nhiều dấu ấn xưa cũ này nhé.

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 6 hay nhất

Nhắc đến hồ Hoàn Kiếm – Hồ Gươm bỗng nhớ đến hai câu thơ nổi tiếng: “Hồ Gươm xanh thắm quanh bờ / Thiên thu hồn nước mong chờ bấy lâu”. Đây không chỉ là một trong những không gian văn hóa nhộn nhịp của thủ đô mà nó còn chứa đựng, lưu giữ một thiên sử anh hùng của dân tộc. Nằm giữa trung tâm phồn hoa, trái tim của Hà Nội, Hồ Gươm chính là một danh thắng tự hào của người Hà Thành.

Hồ Gươm còn có tên gọi khác là Hồ Hoàn Kiếm đã có từ rất lâu đời từ cái thời mà sông Cái còn nằm sâu trong lòng đất. Hiện tượng sông lệch dòng rất thường xảy ra, dòng sông Hồng chuyển hướng chảy qua các phố như Hàng Đào, Hai Bà Trưng, Lí Thường Kiệt... rồi hình thành các phân lưu. Và dòng phân lưu rộng nhất chính là hồ Hoàn Kiếm bây giờ.

Hồ Hoàn Kiếm có rất nhiều tên gọi, ngày xưa nó được gọi là hồ Lục Thủy vì dòng nước quanh năm xanh mát. Nhưng đến thế kỉ XV cái tên Hoàn Kiếm gắn liền với truyền thuyết lịch sử Rùa thần đòi gươm. Tương truyền rằng, trong cuộc kháng chiến chống quân Minh xâm lược (1417 -1422) Lê Lợi đứng lên lãnh đạo cuộc khởi nghĩa Lam Sơn, ông bắt được thanh gươm báu có tên Thuận Thiên. Thanh gươm này đã vào sinh ra tử với ông trong suốt những năm kháng chiến và giành được độc lập.

Đến năm 1428, Lê Lợi lên ngôi vua lấy hiệu là Lê Thái Tổ trong một lần dạo chơi trên hồ Lục Thủy thì có một con rùa vàng nổi lên. Khi vua tuốt gươm mà chỉ thì rùa ngậm gươm và lặn xuống. Nghĩ rằng đó là trời cho mượn gươm dẹp giặc sau khi thành công thì sai rùa đến đòi nên hồ đã được gọi là Hồ Hoàn Kiếm hay còn là Hồ Gươm. Cũng có một thời gian sau này thời Trịnh - Nguyễn phân tranh hồ được đổi tên thành hồ Vọng ngăn thành hai bên Tả Vọng và Hữu Vọng. Thế nhưng sau đó hồ Tả Vọng bị Tây lấp mất nên hồ còn lại bây giờ chính là Hồ Hoàn Kiếm.

Về vị trí Hồ Gươm nằm giữa các khu phố cổ của Hà Nội như Hàng Ngang, Hàng Đào, Lương Văn Can, Tràng Thi, Tràng Tiền, Hàng Bài... Hồ có tổng diện tích khoảng 12 ha là một trong những hồ nước ngọt tự nhiên của thủ đô. Kéo dài 700m theo hướng Nam Bắc và rộng khoảng 200m. Hồ không chỉ là nơi lưu giữ giá trị văn hóa lịch sử của thủ đô mà còn giúp điều hòa không khí, gắn liền với đời sống du lịch của con người nơi đây. Khi có dịp đến với Hồ Gươm bạn đừng nên bỏ qua những công trình kiến trúc nổi tiếng như Tháp Rùa, Cầu Thê Húc, Đền Ngọc Sơn....

Tháp Rùa được xây dựng vào thế kỉ thứ 19 từ năm 1884 đến tháng 4 năm 1886 thì hoàn thành. Nó nằm ở giữa hồ, trên gò Rùa và mang đậm dấu ấn kiến trúc Pháp. Tháp gồm có 3 tầng như một vọng lâu, hai tầng đầu kiến trúc tương tự nhau có nhiều ô cửa vòm, chiều dài có 3 cửa còn rộng 2 cửa. Tầng 3 chỉ có một cửa vòm. Tháp Rùa cũng là nơi đẻ Rùa phơi nắng và đẻ trứng, loài rùa này được xếp vào sách đỏ Việt Nam. Mỗi khi rùa nổi lên thì sẽ ứng với một việc quốc gia đại sự.

Đền Ngọc Sơn nằm ở vị trí ngày xưa là đảo Ngọc ở phía bắc của Hồ Gươm hay còn có tên gọi khác là Tượng Nhĩ (tai voi). Sau này đến thời Lí Thái Tổ nó được đổi thành Ngọc Tượng và phải đến đời Trần mới thành Ngọc Sơn. Để bước vào đền bạn phải đi qua một cây cầu có tên là Thê Húc, cong cong màu đỏ rực. Và cây cầu này được xây dựng vào năm 1865 nhờ công của danh sĩ Nguyễn Văn Siêu.

Bên cạnh những danh thắng nổi bật trên thì khi đến với Hồ Gươm bạn cũng đừng nên bỏ qua những địa danh như Tháp Bút, Đài Nghiên... Những công trình kiến trúc ấn tượng này đã tạo nên sức hấp dẫn khó cưỡng lại đối với du khách trong và ngoài nước khi đến với Hà Nội. Một trong những biểu tượng khát vọng hòa bình của dân tộc.

Có thể nói Việt Nam là một đất nước rất giàu tài nguyên và thiên nhiên, được tạo hóa ban tặng cho những danh lam thắng cảnh kì vĩ. Thế nhưng Hồ Hoàn Kiếm – Hồ Gươm vẫn được xem là một trong những kiệt tác khó lu mờ trong lòng người dân. Nơi đây chính là nơi lưu giữ hồn cốt tinh hoa của cả dân tộc.

Văn mẫu Thuyết minh về Hồ Gươm số 7 chọn lọc

Đất nước ta có rất nhiều địa danh đẹp thế nhưng về đến Hà Nội thì không ai không đến với Hồ Gươm. Có thể nói Hồ Gươm không những đẹp mà còn có cả những huyền tích nói về lịch sử đấu tranh anh hùng bất khuất của nhân dân ta. Từ xưa cho đến tận bây giờ Hồ Gươm vẫn ở đó đẹp rạng ngời nét đẹp quê hương. Và không biết bao nhiêu du khách nước ngoài đã đến đây để tận hưởng cái đẹp ấy.

Hồ Gươm đặc biệt ở chỗ là địa danh này gắn liền với những truyền thuyết, những câu chuyện trong lịch sử. Đặc biệt trong Hồ Gươm có một cụ rùa mà truyền thuyết để lại gọi là thân kim quy. Giặc Minh đô hộ nước ta, chúng gây ra nhiều bạo ngược, Lê Lợi dựng cờ tụ nghĩa tại Lam Sơn nhưng ban đầu yếu thế, lực mỏng nên thường bị thua. Đức Long Quân quyết định cho nghĩa quân mượn thanh gươm thần để giết giặc.

Một người đánh cá tên là Lê Thận ba lần kéo lưới đều gặp một thanh sắt, nhìn kỹ hóa ra một lưỡi gươm. Sau đó ít lâu, Lê Lợi bị giặc đuổi, chạy vào rừng bắt được chuôi gươm nạm ngọc trên cây đa, đem tra vào lưỡi gươm ở nhà Lê Thận thì vừa

như in, mới biết đó là gươm thần. Từ khi có gươm thần, nghĩa quân đánh đầu thắng đầu, cuối cùng đánh tan quân xâm lược. Một năm sau khi thắng giặc, Lê Lợi đi thuyền chơi hồ Tả Vọng: Long Quân sai Rùa Vàng lên đòi lại gươm thần. Từ đó, hồ Tả Vọng được đổi tên thành hồ Hoàn Kiếm hoặc là Hồ Gươm.

Đến với Hồ Gươm thì chúng ta có thể tận hưởng được không gian cảnh vật thiên nhiên nơi đây. Nó mang một vẻ đẹp tuyệt vời và còn kèm theo cả dư ba của lịch sử nữa. Có lẽ ai khi đến đây cũng đều cảm thấy trong lòng mình nhớ đến sự tích Hồ Gươm năm xưa với người anh hùng Lê Lợi và chiếc gươm báu ấy. Hồ Gươm có cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn. Cầu chỉ có một đoạn ngắn nhưng lại là lối đi duy nhất để mỗi du khách đi vào đền Ngọc Sơn. Một chiếc cầu cong cong trông thật đẹp.

Ở giữa hồ Gươm có tháp Rùa đứng một mình ở đó. được xây dựng trong khoảng từ giữa năm 1884 đến tháng 4 năm 1886, trên gò Rùa và chịu ảnh hưởng kiến trúc Pháp. Tháp hình chữ nhật. Tầng một: chiều dài 6,28 mét (của 2 mặt hướng Đông và Tây), mỗi mặt có 3 cửa. Chiều rộng 4,54 mét, mỗi mặt có 2 cửa. Các cửa đều được xây cuốn, đỉnh thuôn nhọn. Tầng hai: chiều dài 4,8 mét, rộng 3,64 mét và có kiến trúc giống như tầng một. Tầng ba: chiều dài 2,97 mét, rộng 1,9 mét. Tầng này chỉ mở một cửa hình tròn ở mặt phía Đông, đường kính 0,68 mét, phía trên cửa có 3 chữ Quy Sơn tháp (tháp Núi Rùa). Tầng đỉnh có nét giống một vọng lâu, vuông vức, mỗi bề 2 mét.

Đền Ngọc Sơn thì nằm ở phía Bắc hồ, xưa có tên là Tượng Nhĩ . Ngày xưa vua Lý Thái Tổ đặt tên là Ngọc Tượng khi dời đô ra Thăng. Đến thời nhà Trần thì lại đổi tên thành Ngọc Sơn. Một nhà từ thiện tên là Tín Trai đã lập ra đền Ngọc Sơn trên nền cung Thụy Khánh cũ (bị Lê Chiêu Thống cho người đốt năm 1787 để trả thù các chúa Trịnh). Đền Ngọc Sơn thờ thần Văn Xương là ngôi sao chủ việc văn chương khoa cử và thờ Trần Hưng Đạo. Ngoài ra còn những những di tích lịch sử khác cũng được đặt quanh hồ. Đó là Tháp Bút, Đài Nghiên, Tháp Hòa Phong, đền Bà Kiệu, nhà thủy Tạ, đền thờ vua Lê. Những di tích nhà thơ tháp bút ấy cho đến ngày nay đã được tu sửa khang trang và đẹp đẽ hơn.

Đến với Hồ Gươm chúng ta không chỉ được ngập chìm trong những di tích, đắm mình vào không khí hơi thở của lịch sử cha ông mà chúng ta còn được chứng kiến những cảnh đẹp thiên nhiên cây cối quanh hồ. Đó là hình ảnh, màu xanh của những rặng liễu. Những chiếc ghé đá cũng được thiết kế đặt nơi đây để cho những du khách có thể nghỉ ngơi. Hồ Gươm ngập tràn trong sắc nước, trong màu xanh của cây cối nơi đây. Không những thế còn là âm thanh của những tiếng chim hót nghe vui tai nữa.

Cả con người nơi đây cũng đẹp. Nếu ai một lần đã đến đây thì không thể nào quên được những con người nhiệt tình, những cô bán hàng ngồi trên vỉa hè kiếm từng đồng một để trang trải cuộc sống, những bà lão, những đứa trẻ con ngồi trên ghế đá hóng mát và ngắm cảnh đẹp thiên nhiên Hồ Gươm lúc về đêm. Không những thế nơi đây còn có những cặp tình nhân cầm tay nhau đi dạo quanh hồ, những nhóm người mở nhạc tập thể dục. Tất cả những con người ấy đều cùng nhau tận hưởng cảnh đẹp Hồ Gươm theo cách của mình. Và Hồ Gươm dang tay ra che chở cho những con người ấy dù là mưu sinh hay ngắm cảnh, dạo chơi hay tập thể dục. Những hoạt động ấy làm cho Hồ Gươm trở nên tấp nập sinh động hơn.

Cho dù đã trải qua biết bao nhiêu thời gian, bao nhiêu chặng đường phát triển của đất nước thế nhưng Hồ Gươm vẫn đẹp và trở thành những điểm du lịch hấp dẫn của con người trong và ngoài nước. Hồ Gươm không những mang nét đẹp cổ kính với Tháp Rùa mà còn mang nét đẹp hiện đại nữa.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download Văn mẫu **Thuyết minh về Hồ Gươm** Ngữ văn lớp 8 hay nhất file word, pdf hoàn toàn miễn phí.